

SZÜCS BÁLINT

Történelem

BA, 1. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem

Bölcsészettudományi Kar

Témavezető:

Thoroczky Gábor

habilitált egyetemi docens, ELTE BTK

**AVAR TOVÁBBÉLÉS A 9. SZÁZADI KÁRPÁT-MEDENCÉBEN.
ÍROTT FORRÁSOK ÉS RÉGÉSZETI MEGFIGYELÉSEK****Kulcsszavak:** avar; továbbélés; 9.század; források; etnikum

Az avar továbbélés kérdése az elmúlt harminc év kutatásainak eredményeként sok új adalékkal gazdagodott, ugyanakkor több bizonytalan írott forrás, valamint régészeti értelmezési kérdés is megosztja a tudományos életet. Éppen ezért tanulmányom célja, hogy bemutassam a IX. századi avarság helyzetével kapcsolatos kérdések főbb aspektusait, továbbá kísérletet teszek a különböző értelmezési lehetőségek felvázolására is.

Először az avar továbbélés kérdésének részleteire térek ki, mivel véleményem szerint a hazai történetírás nem fordít elég figyelmet Walter Pohl etnikumokról alkotott nézetére. A neves osztrák történész gondolatai különösen nagy hatással vannak a nemzetközi történetírásra az avar továbbélés kapcsán, éppen ezért fontosnak tartom beemelését a kérdés vizsgálatába.

Ezután tanulmányom fősodrában sorra veszem a IX. századi avarsághoz köthető írott forrásokat (Regino Chroniconja, Annales Alamennici a. 863 stb.), valamint ismertetem a régészeti megfigyelésekből levonható következtetéseket is. Az egyes kútfők kapcsán bemutatom a jelentős kutatói álláspontokat, a tudományos diskurzus jelenlegi állapotát. Mindkét forrástípus esetében külön fejezetben térek ki azokra a forrástértelmezésekre, illetve kérdésekre, amik különösen nagy vitát váltottak ki a kutatók körében. Az ellentétes álláspontok bemutatását azért tartom fontosnak, mert ezáltal világosabbá válhatnak az avar továbbélés kérdésének meghatározó irányvonalai. A források ismertetése során igyekszek elérni, hogy az egyes kútfők elnyerhessék az őket megillető helyüket a IX. századi avarság vizsgálatában, amin keresztül reményeim szerint kiláglik az avar továbbélés lehetőségei és a kérdés vizsgálatának távlatai.